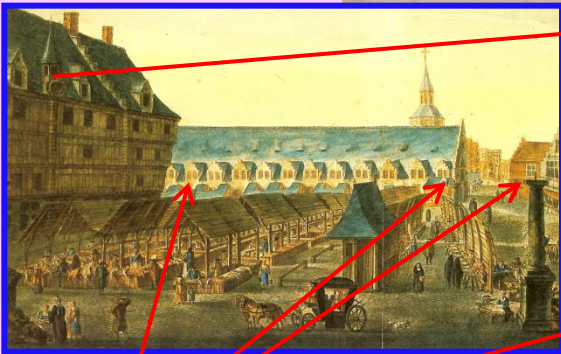

A13 Groentenmarkt Vleeshuis Schandbank Hooiaard

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gravure uit het boek "Flandria Illustrata" van Sanderus anno 1641

Ik merk op dat de leeuwen op de zuilen in bovenstaande schilderij van ± 1650 verdwenen zijn.

Waren deze uit hout gekapt? Toen Keizer Karel nog op de Vrijdagmarkt stond was zijn beeld ook uit hout vervaardigd.

MACELLUM
maius cum foro
PISCARIO

De Kortemunt, de Groentenmarkt, het Vleeshuis, de Leie, de Grasbrug, de Korenlei

"Grote Vleeshalle en Vismarkt"

Hoogpoort

In 1483 werden de vier versleten houten staken vervangen door vier stenen zuilen. Op elke kolom zag men een gekroonde leeuw, houdende een banier met wapen van Gent, Vlaanderen, Bourgondische en ~~Gostenrijke~~ Nederlandse Nederlanden."

De vleeshouwers noemde men in de middeleeuwen ook "Prinsenkinderen"

Vóór 1483 was een deel van deze marktplaats afgebakend met vier houten staken, "kolommen van gerechtigheid", waarbinnen een tolrecht ("van ser Wasselin" genoemd en daterend van vóór 1100) was toegekend aan de Burggraven van Gent. Dit was in voege tot het einde van het Ancien Regime. Het bepaalde welke tol verschuldigd was bij handel in de afgebakende zone.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Veroordeelden werden op het pelorijn of schandbank vastgemaakt en aan de bevolking kenbaar gemaakt. De 3 palen waren de galg. De galg verdween in 1787

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gent, Lange Munt N°33-35, 1975

Gent, Langemunt N°35

Hoogpoort N°2-4, Groentenmarkt, hoek Kortemunt rechts

Foto's van **Roger**.

Aan het hoekhuis werden platen aangebracht en dit gebeurde meermaals in onze stad. Van deze foto's is dit ook de oudste. Bekijk de vrouwen, de rok kwam nog tot aan de grond.

MAISON CHARLES
 GROENSELMARKT GEN 1 HOEK LANGE MUNT.
 Telefoon 3498.

De grootste keus van Gemaakte Kleederen en op maat.
 Gekend voor fijne snede en fatsoen.
 De schoonste stoffen. — — — — De goedkoopste prijzen.
 Impermeabels. — Cover en Trench coats. — Gabardinen.
 Den Zondag open tot 12 ure.

Groenselmart, hoek Langemunt rechts, 1926

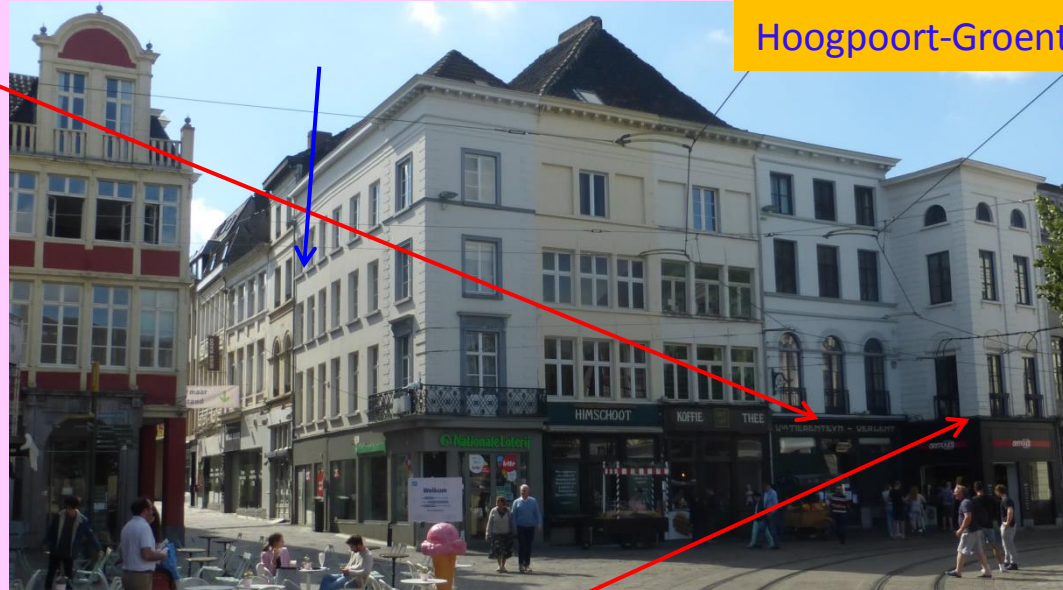
Foto rond 1910

Foto rond 1980

Foto rond 2016

Hoogpoort-Groentenmarkt

Volgende dia

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

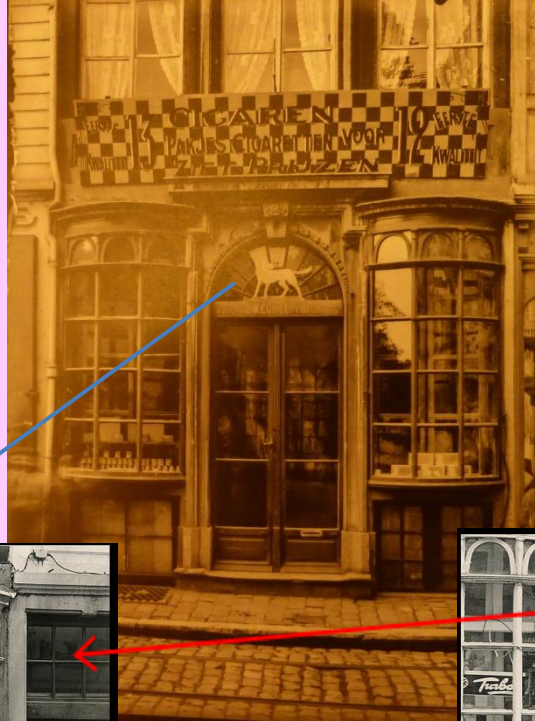
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het hongerjaar 1847. In de Korte Munt verbrijzelde een man en een vrouw de ruiten van een winkel. Daarna bleven ze onbeweeglijk staan tot ze door de politie werden opgepakt en naar de gevangenis gebracht werden. Hetzelfde gebeurde ook in de Korte Ridderstraat.

19-1-1847 men vond in het Schepenhuisstraatje een van **honger** stervende man
21-4-1847 de politie moet mensen aanhouden omdat ze ruiten hebben ingeslagen
5-5-1847 een man smeekte om een aalmoes aan de Coupure en kreeg niks en radeloos wierp hij zich in het water. Hij werd gered door een vrouw.
 Nu het laatste, want het wordt me te veel, over het hongerjaar van 1847:
verschillende bakkerijen werden tegelijk aangevallen en niet voor het geld.

Groentenmarkt

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Bouchiers / Vleeschouwers

Laniones

Vleeschouwere

Vleeschouwere

Inbreng van Johan Coppens

Quid meruere boves ?
Wat heeft het vee verdiend ?

Wat hevet vee ghedaen,
Om alsoo doodt te slaen ?

De gueules, au taureau d'argent
terrassé de sinople.

In keel, een stier van zilver op een
terras van sinopel.

Het Vleeshuis, het toenmalig gildehuis der
Vleeshouwers

Als ik in Frankrijk ben in een middelgrote stad en ik er een vleeshuis zie dan stel ik vast dat wij een **zeer groot Vleeshuis** gehad hebben, en het gebouw staat er nog altijd. **Voor iets waren we dan toch in de middeleeuwen groter dan Parijs**. Uit de archieven blijkt dat er reeds sprake was van een **Vleeshuis in 1251**. Dit was de tijd dat de Lieve werd begraven van Gent naar Damme bij Brugge. Ons Vleeshuis op de Groentenmarkt **opende haar deuren in 1333**.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

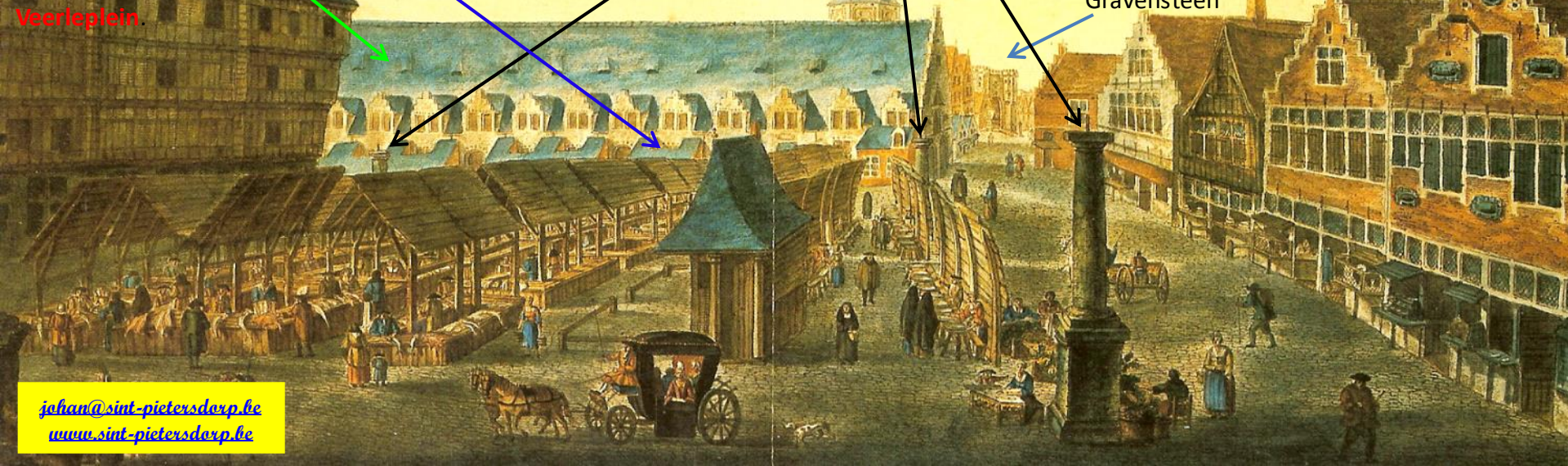
Kaart van 1825 Cataloniëstraat Korenlei Graslei Vrijdagmarkt Groentenmarkt Kraanlei Gravensteen

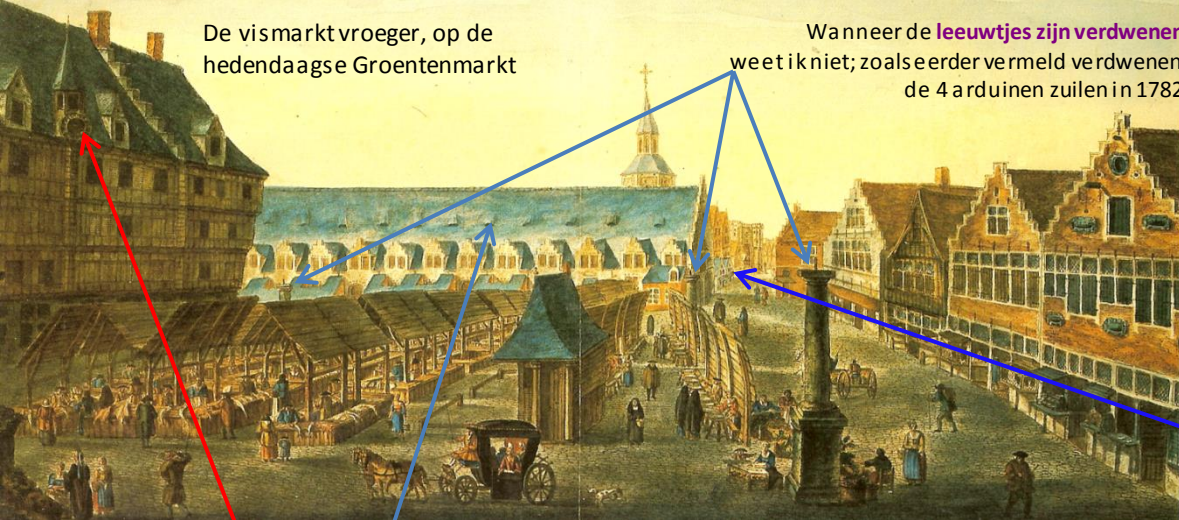

De oude Vismarkt rond 1650, aquarel nageschilderd door De Noter (1779-1842). Achter de Vleeshal de **torens van de St.-Veerlekerk**. In 1785 bestonden er te Gent nog veel houten gevels. Het gemeentebestuur verbood om deze houten gevels te herstellen. De abdij van Sint-Pieters bezat een huizenblok op de Groentemarkt. De abt liet dit in **1785 herbouwen**. De **penshuisjes** werden gesloopt in 1884 en bij de restauratie van 1912 gedeeltelijk heropgebouwd. **Vóór 1858 mochten Gentse slagers ten huize geen vlees verkopen, ze moesten dit doen in een Vleeshuis van de stad.**

In 1483 werden de vier versleten houten staken vervangen door 4 stenen zuilen. In 1782 werden deze verwijderd en niet meer vervangen. Voor de expo van 13 liet men er 1 namaken om er dan 4 tentoon te kunnen stellen op het plein "Oud Vlaendren" van de expo.

Maar wegens te duur werd er maar **1 gemaakt** en **niet tentoongesteld** op de expo. Tot na de oorlog van 14-18 iemand dit ten berde bracht en **de zuil een plaats kreeg op de Vismarkt, heden het St-**

De vismarkt vroeger, op de hedendaagse Groentenmarkt

Wanneer de leeuwjes zijn verdwenen weet ik niet; zoalseerder vermeld verdwenen de 4 arduinen zuilen in 1782

De vismarkt liep verder over de brug. Om een onderscheid te maken sprak men af **aan de Vismarkt** of wat verder over de brug op de **Kleine Vismarkt**. Tot op heden heeft de Kleine Vismarkt zijn naam behouden.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De tafels waar de vis op geëtaled werd stonden opgesteld in 3 lange rijen en overdekt met typische houten afdaken en waren van de rest van de markt afgescheiden. Bemerkt u ook het **uurwerk in het torentje centraal in het houten gebouw**, waarin zich de **marktklok** bevond die **het begin en einde van de markt aankondigde**.

In de 15^e eeuw werd het vleeshuis vergroot en uitgebouwd. Van oudsher kon men met platte bootjes onder het vleeshuis door om de vismarkt te bevoorraden en aldus de aanvoer van de vis te vergemakkelijken. De vismarkt bleef op deze plaats bestaan tot 1689. Er werd dus meer dan 200 jaar lang vis aangevoerd **langs een overwelfde bevaarbare doorgang onder het vleeshuis**. De nieuwe vismijn was later in de hoek op het St.-Veerleplein gevestigd.

Hoogpoort met de
Langemunt uit 1856
1900 en 2016

GROENTENMARKT

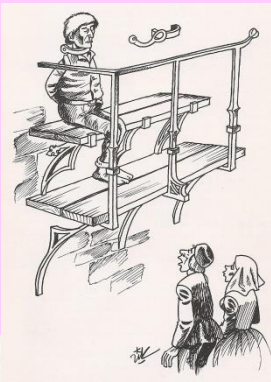
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Groenselmarkt, was tot in 1689 de Vismarkt. Als je goed kijkt zie je opzij van het Vleeshuis, dicht bij de brug nog altijd de **3 bogen** waardoor de bootjes met hun vis onder het vleeshuis laveerden en zo de markt bereikten.

Achter één van die bogen zit heden de bierkelder van het Galgenhuisje.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

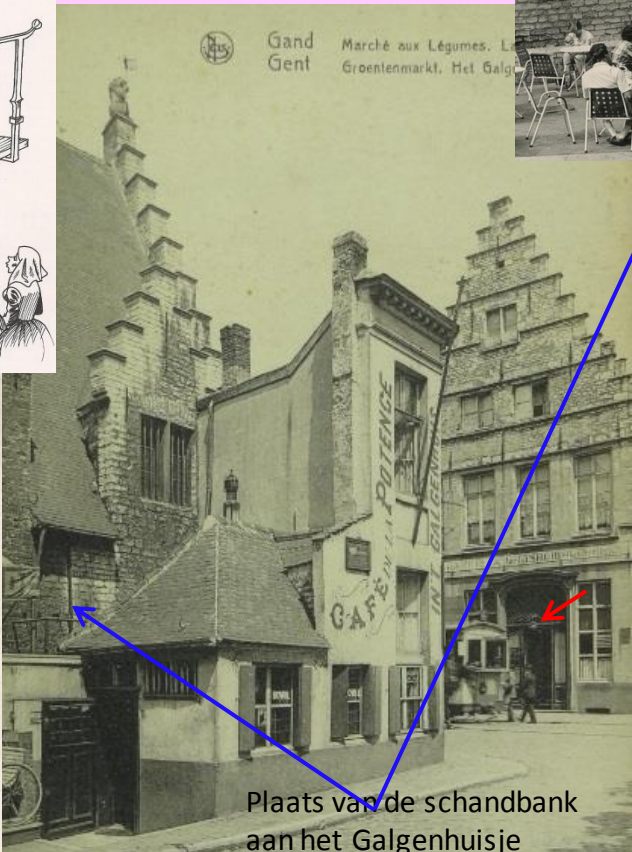

De schandbank of pelorijn werd niet meer gebruikt sinds **1537**.

Degene die iets mispeuterd had en door de rechtbank deze straf werd opgelegd, zaten hoog op een bank goed zichtbaar voor het publiek. De houten bank was na een tijd verrot en werd niet meer vervangen. Alleen de leuning en de ring waar de gestraften aanlagen is blijven bestaan. Ik had daar nu en dan iets over gelezen maar ik zocht deze plaats op de begane grond. Moest ik eigenaar zijn dan herstelde ik de banken trap ernaar toe en vroeg extra geld voor deze consumptie op deze historische plaatst (3 personen) en je hebt een mooi overzicht op de

Groentenmarkt, maar ook veel bekijks.

Voor grote misdaden met de doodstraf werd de galg gebruikt deze stond naast de schandbank. Deze verdween in 1787 toen de stad dit gebied aankocht dat vroeger bij het Oudburg behoorde. Daarvan de naam van het café.

Plaats van de schandbank
aan het Galgenhuisje

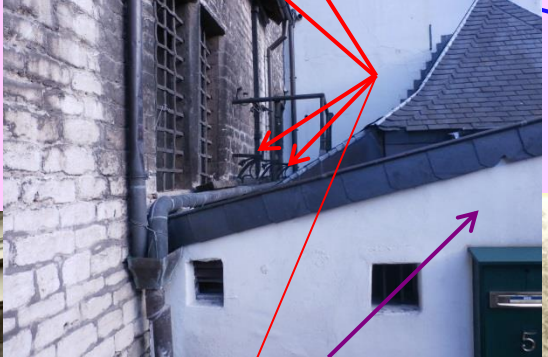
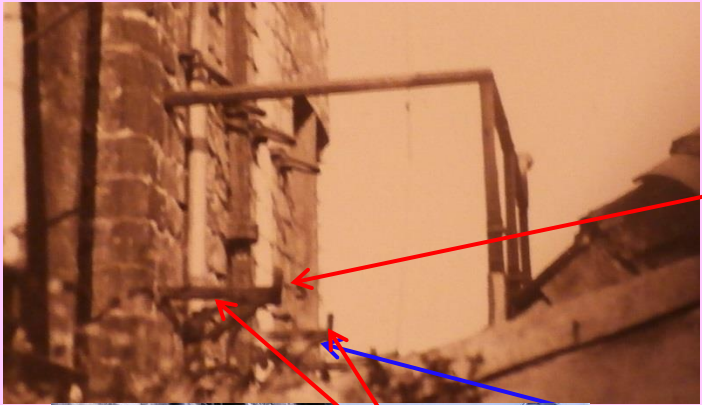
Het Vleeshuis aan de Groentenmarkt

Aangezien sinds 1854 vlees ook bij de beenhouwer thuis mocht verkocht worden was het bijna gedaan met het Vleeshuis. Het Vleeshuis werd langzamerhand bouwvallig en men vluchtte naar het Sint-Veerleplein, naar de Vismarkt. In 1882 werden er nog 88 nieuwe vleeswinkels geopend. Zeg maar een winkelcentrum avant la lettre. Het groot Vleeshuis stond al een tijdje leeg en de PTT zocht voor Gent een gebouw (zie volgend dia). De penhuisjes waren al verdwenen maar geen nood deze zouden terug komen als de PTT terug op de Korenmarkt zit. En zo geschiedde het. Alles was klaar voor de Wereldtentoonstelling van 1913.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Groentenmarkt in 1976

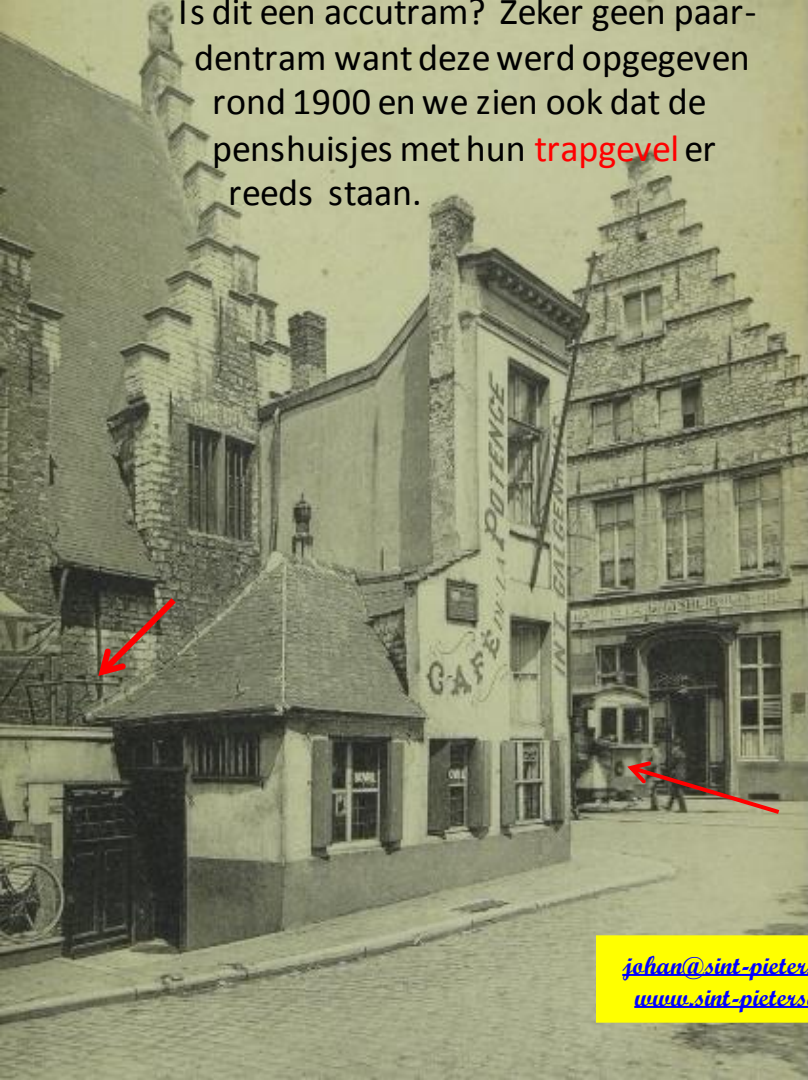

In de vorige eeuwen vervulde deze markt een belangrijke functie als executieplaats van misdadigers aan de galg of veroordeling tot de **schandbank**, waarvan de haken en balksleutels bewaard zijn in het **"Galgenhuysen"** dat reeds bestond in de middeleeuwen, **doch in 1783 als herberg werd uitgebreid** zodat de **schandbank aan het oog onttrokken werd en later werd ingewerkt in de dakconstructie**. Altijd maar gelezen over haken waaraan gestraften vast-gelegd werden. **Natuurlijk vond ik deze ringen niet want ik keek tegen de grond aan.**

Vroeger stond **deze annex** er niet en was de **schandbank** goed zichtbaar voor de bevolking. **Leg nu even een dikke plank op beide steunen** en ga er even opzitten terwijl de mensen je gadeslaan. Je voelt je onmiddellijk een misdadiger die hoog zit of een held als politiek gevangene.

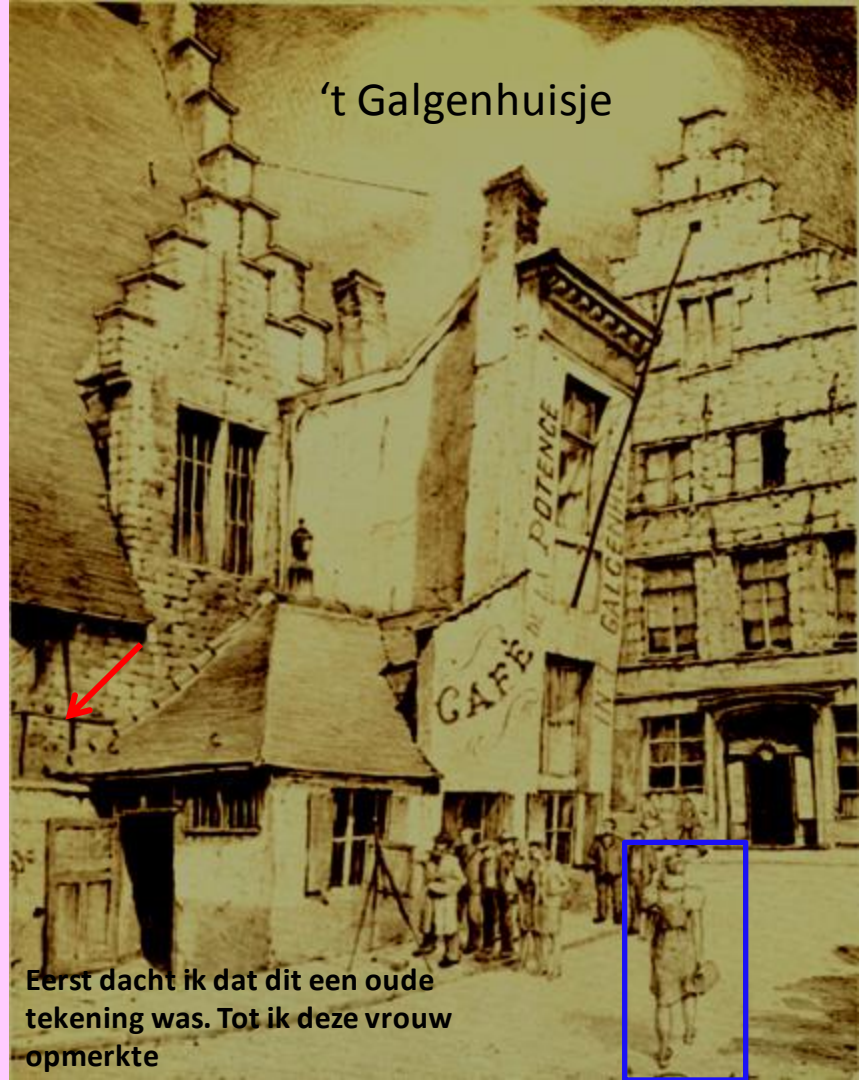

Is dit een accutram? Zeker geen paar-
dentram want deze werd opgegeven
rond 1900 en we zien ook dat de
penshuisjes met hun **trapgevel** er
reeds staan.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

't Galgenhuisje

Eerst dacht ik dat dit een oude
tekening was. Tot ik deze vrouw
opmerkte

Op de Groentenmarkt. Het drukke verkeer rond 1930

Vroeger werd er in zekere zin ook vervuiling op de weg achtergelaten, paardenvijgen. Deze werden opgeraapt door personen die daar een vergunning voor hadden gekregen van de stadsadministratie. Het vervoer van deze paardenstr..mocht enkel gebeuren met een steekkar; de vracht werd gedumpt in een boot en naar het platteland gevaren om er de grond mee te bemesten.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

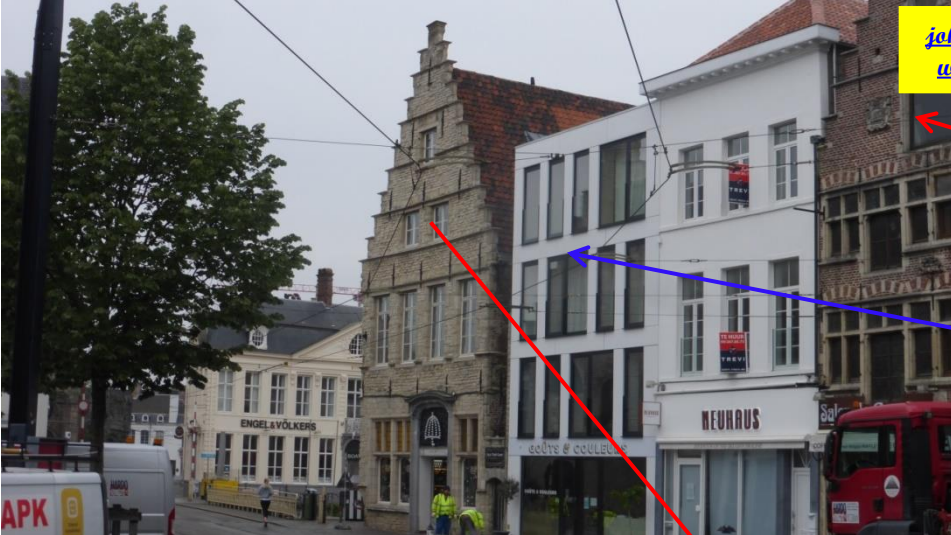

Bij het zien van deze foto is hier het einde van
paard en kar nabij.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Hondiuskaart 1641

Nederpolder, Biezenkapelstraat Hoogpoort Groentenmarkt Hooiaard Langemunt Zandberg Kwaadham Koningstr.

Groentenmarkt lang geleden
Een baas tegenwoordig vraagt
onmiddellijk of **gij u niet goed voelt?**

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Zichtkaart hoek Langemunt Hoogpoort. De mostaardzaak Tierenteyn sinds 1883 heeft tot heden nog altijd haar **authentieke winkelpui**.

In 1812 werd een arduinen pomp in de vorm van een obelisk in het midden van het plein opgericht. De 8 meter hoge pomp in empire-stijl is 't werk van Jean-Baptiste van de Capelle, naar tekeningen van de stadsarchitect Pierre-Jean de Broe. Bij het graven van de pompput werd een **stuk kaaimuur** (?) gevonden, wat er zou kunnen op wijzen dat het water van de Leie tot midden op het plein, onder het vleeshuis doorstroomde.

Waar heden een bank is gevestigd dateert het gebouw van 1785. Alle huizen werden **begin de jaren zestig omgevormd tot 1 groot gebouw**

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

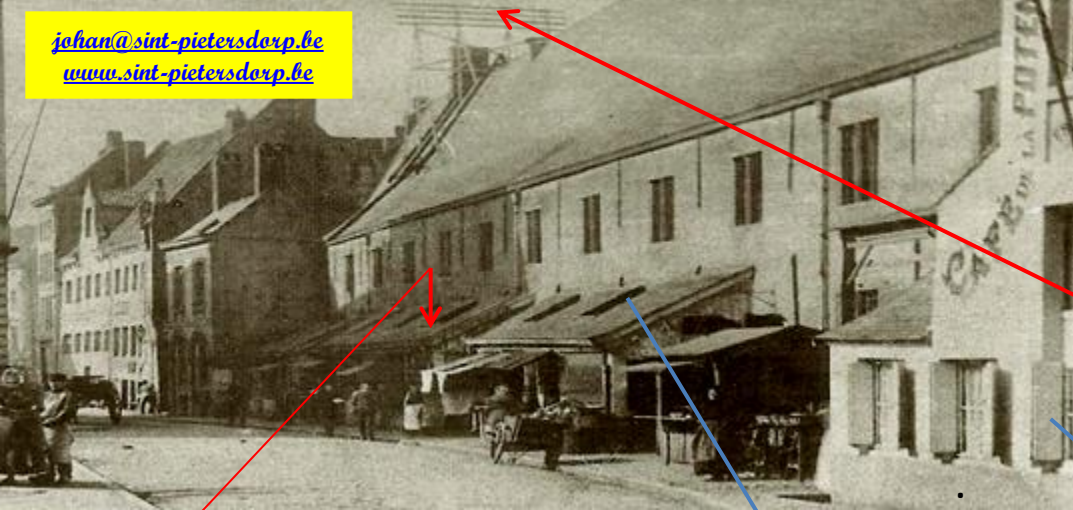

L. Marché au Poisson au XVIIe Siècle.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Nadat de slagers toelating kregen om ook thuis vlees te verkopen, ging dit middeleeuwse gebouw in verval. Er werden hoe langer hoe minder standen in en aan het Vleeshuis verpacht, tot de gemeenteraad in 1883 besloot definitief het Vleeshuis te sluiten. De penshuisjes werden gesloopt in 1884 en bij de restauratie van 1912 gedeeltelijk heropgebouwd. In 1884 werd het gebouw door het stadsbestuur verhuurd aan de post- en telegraafdiensten.

Vóór 1850 bij de start van de telegrafie ging de verbinding via kabel. Als de signalen doorgegeven werden met een kabel dan had men geen antennemasten nodig? Maar de draadloze telegrafie had zijn intrede gedaan rond 1900 (Marconi) en men had dus antennes nodig om de signalen op te vangen.

Wat ik wel weet, de foto is zeker van vóór 1912, dit was het jaar dat het vleeshuis werd aangepakt om gereed te zijn voor de expo van 13e en in zijn historische eer hersteld. Maar het was pas in 1914 toen ze klaar waren. Ik denk echter dat de foto van vóór 1884 is. Wat die antenne dan betreft dat is voor mensen die meer weten over antennegebruik.

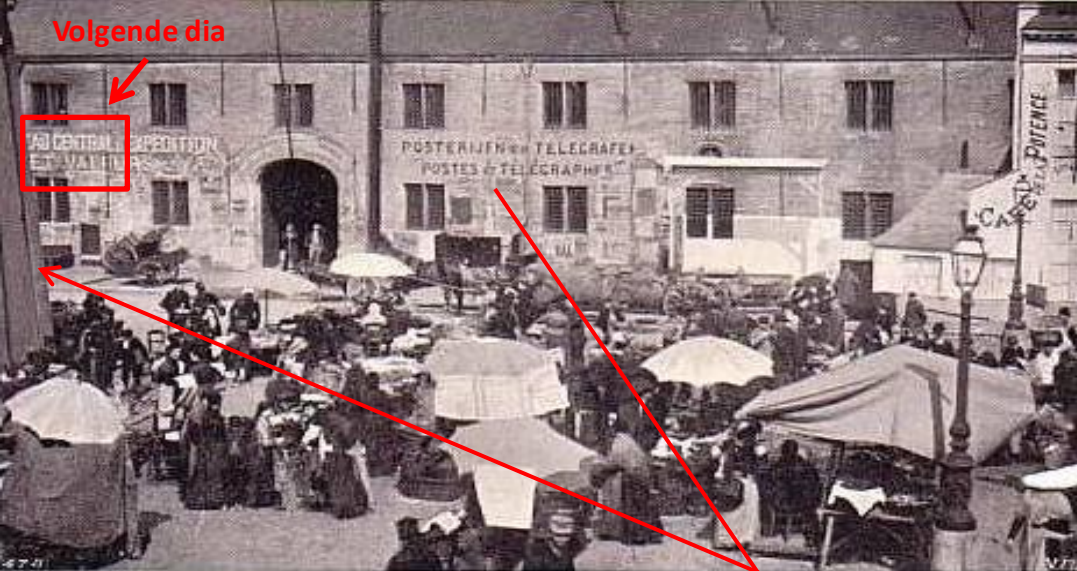
In de 16^e eeuw bouwde men 16 zogenaamde penshuisjes tegen de gevel aan. Dit om er ingewanden zoals magen, niertjes, vette darmen te verkopen. 'K weet niet of er ook varkensspootjes en -oortjes bij waren. Dit was het enige vlees dat de armen zich konden veroorloven. Ze gingen zelfs niet binnen in het vleeshuis omdat dit onbetaalbaar was voor hen.

Anno 1820?

't "Groot Vleeshuis" in kalkzandsteen op de achtergrond werd oorspronkelijk ontworpen in de 15^e eeuw door stadsbouwmeester Gillis de Suttere ter vervanging van de eerste houten vleeshal. In de 16^e eeuw vonden verdere uitbreidingen plaats. Het complex werd meermaals verbouwd. Zo verdwenen in 1744 de dakkapellen.

Volgende dia

Al verschillende malen in Frankrijk geweest en telkens tref je daar ook vleeshuizen aan, blijkbaar keken de landen naar elkaar hoe ze met het vlees moesten omgaan.

Foto links, rond 1900 de tijd van de doorbraak van de telegram, toen het vleeshuis nog het **hoofdgebouw van Post en Telegrafie** was. In 1920 heeft het ministerie van de posterijen het huurcontract opgezegd. Reden postkantoor op de Korenmarkt.

In 1812 (Franse tijd) werd een arduinen pomp in de vorm van een obelisk in het midden van het plein opgericht. De 8 meter hoge pomp in empirestijl is een werk van Jean-Baptiste van de Capelle, naar tekeningen van de stadsarchitect Pierre-Jean de Broe.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het Vleeshuis. Toen de fransen hier in onze contreien binnen vielen was de **verkoop van vlees in het vleeshuis in handen van 4 families**. Dat kon niet van de Franse revolutionairen. **Dus mochten anderen zich ook aanbieden voor die 4 plaatsen** en wie viel in de prijzen? Dezelfde families!!! Tuurlijk door het monopolie die ze vroeger bezaten bepaalden zij immers de prijs voor verkoop van vlees en waren dus geen dutskes. Het **vlees kon alleen maar verkocht worden in de 2 vleeshuizen** (hier en in de kapel van de Korte Dagsteeg). De 4 families bleven dus toch aan de macht, tot men 10-tallen jaren later in het gemeentehuis besliste een slachthuis te bouwen en de verkoop van rund- en varkensvlees vrij te geven aan iedere beenhouwer die wenste een winkel te openen. Ondertussen waren we reeds onafhankelijk en **op 17 april 1858 werd het Franse besluit opgegeven**. De verkoop bleef ook doorgaan in de 2 vleeshuizen, doch daar kreeg men het zeer moeilijk omdat vele beenhouwers een winkel startten. Een kleine 30 jaar later vertrokken de beenhouwers uit het Vleeshuis en verhuisden naast de Vismarkt. In het Vleeshuis nam de dienst van de Posterijen en Telegrafie hun plaats in (**foto boven**).

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De foto van het Vleeshuis op de Groentenmarkt is van vóór de Wereldtentoonstelling van 1913. Reden de trapgevel en de pensjeshuisjes ontbreken nog.

De middeleeuwse toestand van het Vleeshuis verdween bij de verbouwing in 1744. In 1912 wilde men dat Gent een gans jaar op zijn paasbest uitzag voor de Expo in Gent van 1913.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

La Grande Boucherie bâtie en 1408. Sur les devant, le café de la Potence, qui rappelle, comme les anneaux et les carcans fixes derrière au mur, les exécutions qui avaient lieu sur cette place

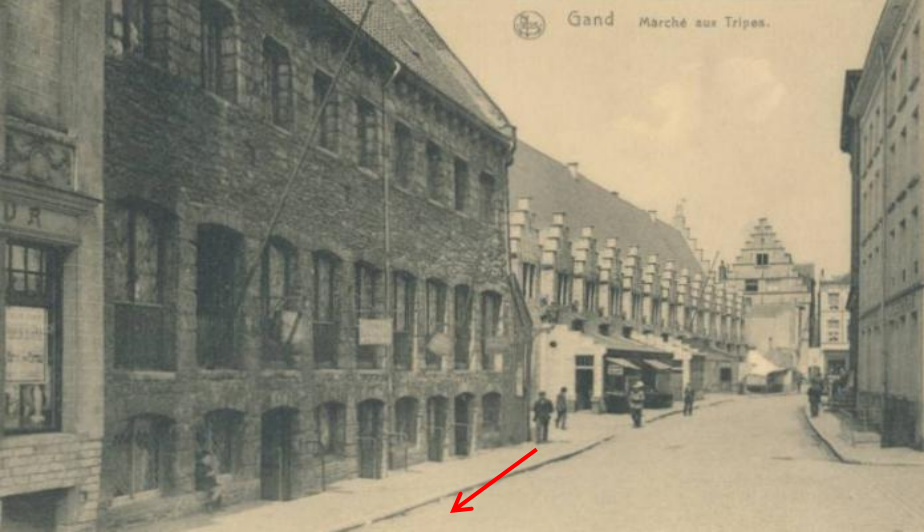
Links, 1907 was het jaar dat deze postkaart werd verzonden. Enkele maanden later zal men verhuizen naar het nieuw postkantoor op de Korenmarkt.

Na de verhuis kon men beginnen met het herstellen zoals het vroeger was. Zie foto boven (alles moest piekfijn zijn tegen de Expo van 13ne. Maar 't was ook niet klaar !!

het lokaal van de post en de telegraafdiensten, kort vóór het begin der restauratiewerken in 1912.

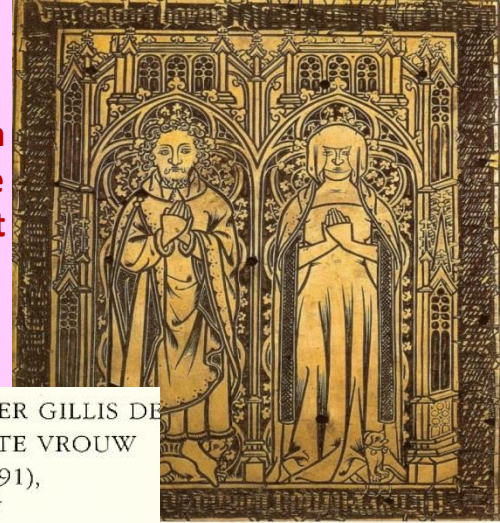

Het Vleeshuis aan de
Groentenmarkt

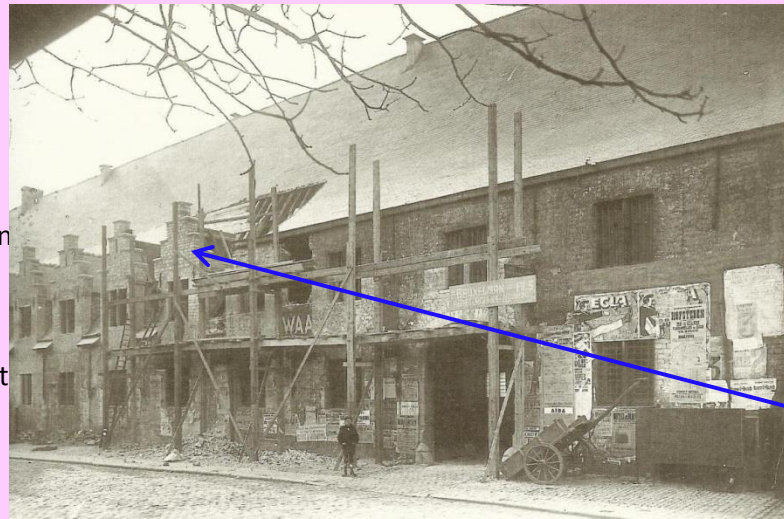
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

**De Suttere is de ontwerper van
het groot Vleeshuis aan de
Groentenmarkt**

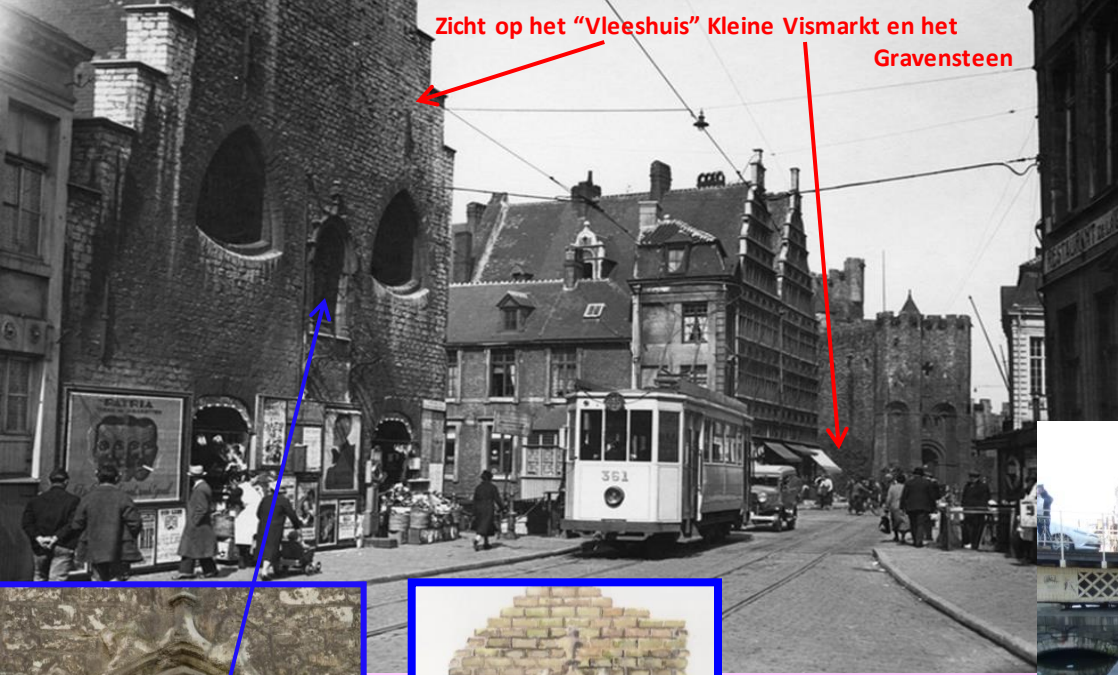

GRAFPLAAT VAN BOUWMEESTER GILLIS DE
SUTTERE (†1410) EN ZIJN EERSTE VROUW
LISBETTE VAN DEN DYLIJ (†1391),
EINDE 14DE-BEGIN 15DE EEUW

Tijdens het ancien regime mocht in Gent niemand het beroep van vleeshouwer uitoefenen tenzij de afstammelingen van de families Minne, Van Loo, Van Melle en Deynoodt. Zij kregen dit voorrecht van Keizer Karel V. Ze werden prinsenkinderen genoemd en genoten, zoals de visverkopers en de schippers, het recht om bij de inhuldiging van de graven van Vlaanderen tot erewacht te dienen. Zo telde het Groot Vleeshuis in 1752 op een totaal van 116 vleeshouwers 58 van Loos, 28 van Melles, 21 Minnes en 7 Deynoodts.

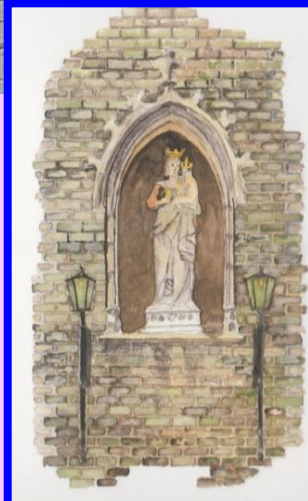

Zopas gelezen, in 1744 werden 2 penshuisjes afgebroken en vervangen door een kleine tweekamerwoning. Deze woning is nog te zien op foto's van voor 1884. De verhuur aan de post en telegraaf-diensten begon in 1884. Dan werden deze oude penshuisjes en de tweekamer woning afgebroken. In 1912 werden opnieuw penshuisjes aangebouwd om de glorie van weleert te tonen voor de WT van 13ne maar de werken waren door vele moeilijkheden maar pas geëindigd in januari 1914 (ik heb goed gelezen 1914) moest het 1913 geweest zijn dan was alles nog klaar geweest.

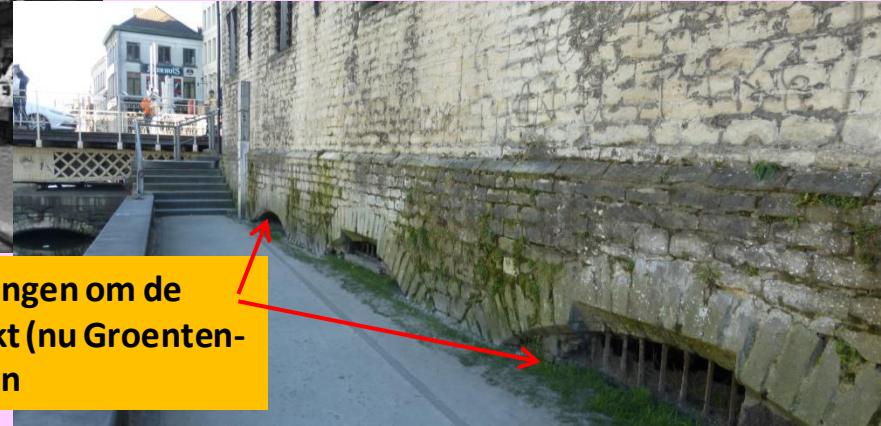

Zicht op het "Vleeshuis" Kleine Vismarkt en het Gravensteen

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

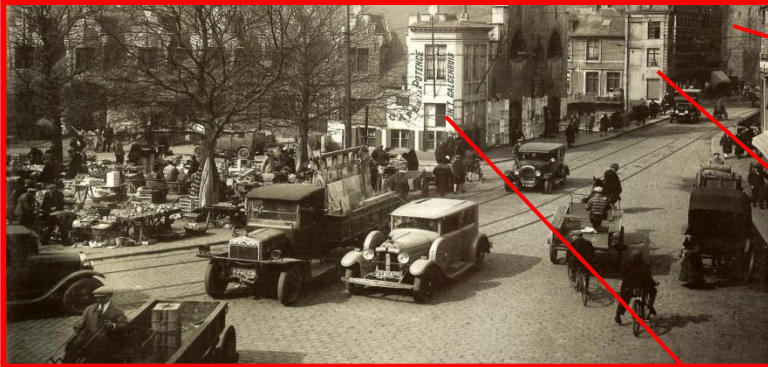

3 van de vier ingangen om de vroegere Vismarkt (nu Groentenmarkt) te bereiken

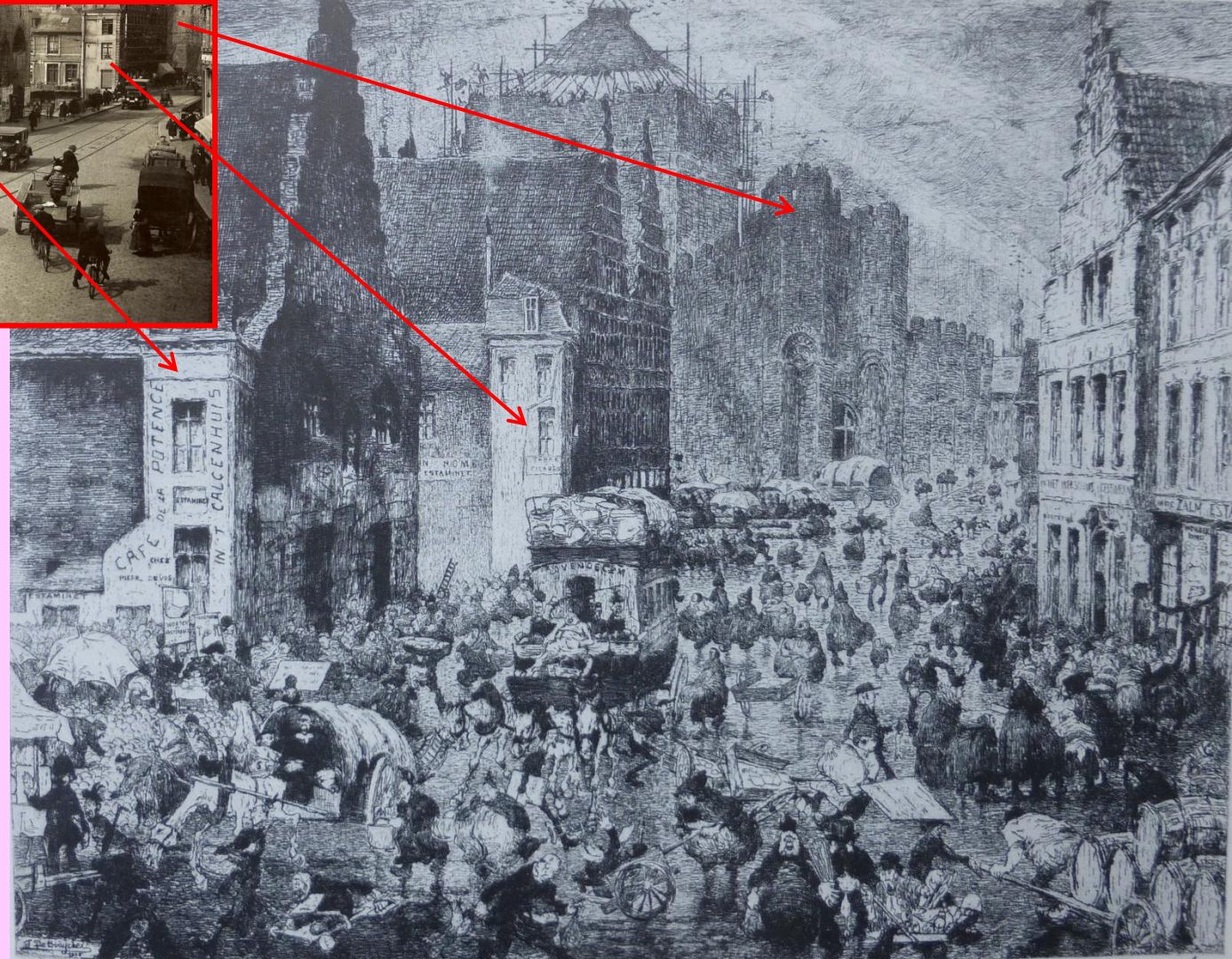
Aan de ingang van het Vleeshuis op de groentemarkt staat "Maria met de Inktpot" waarvan reeds sprake in de 15^e eeuw. Tijdens de Godsdienstoorlog werd het beeld tot tweemaal toe verwijderd en dit bleef zo tot 1627. Toen de Fransen terug binnen vielen was het terug prijs en men heeft wat geduld moeten hebben want het huidige beeld dateert echter van 1814. Rechts is een schilderijtje dat werd geschilderd tussen 1980-83 door Gilbert Boerjan.

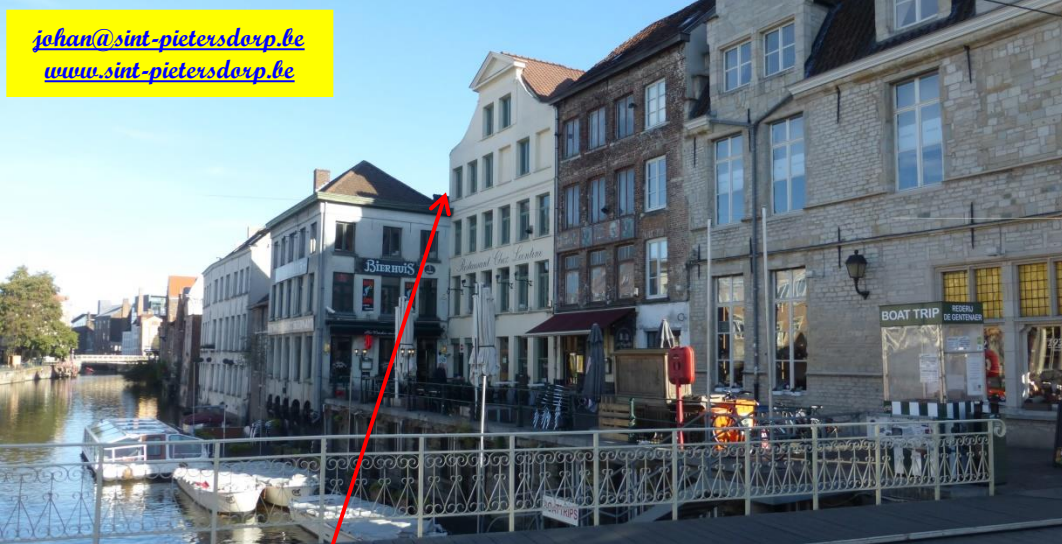
We hadden heel wat kapelletjes met een Mariabeeldje in. Vele zijn helaas verdwenen met afbraak van huizen.

Kopergravure uit 1906
van Jules De Bruycker
(1870-1945)

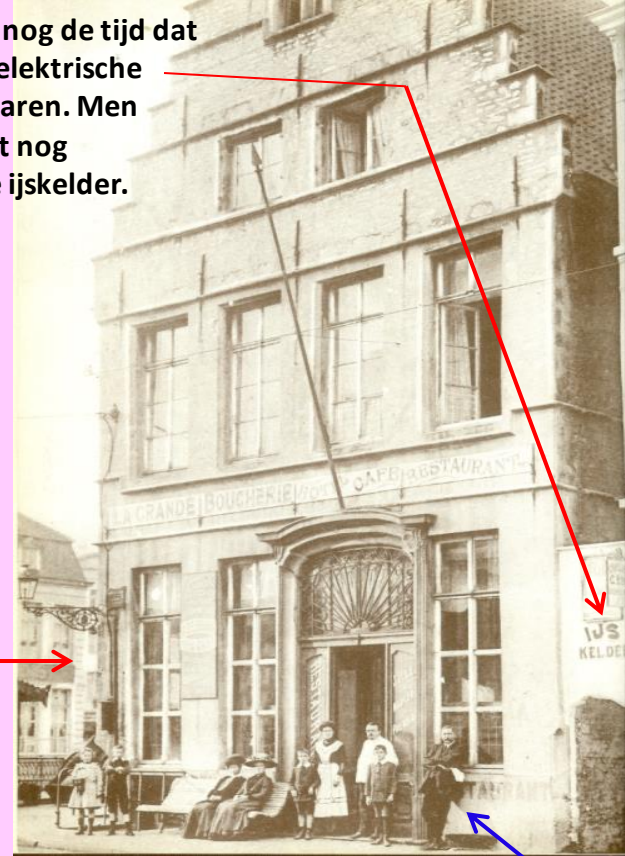
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Schudevisstraatje

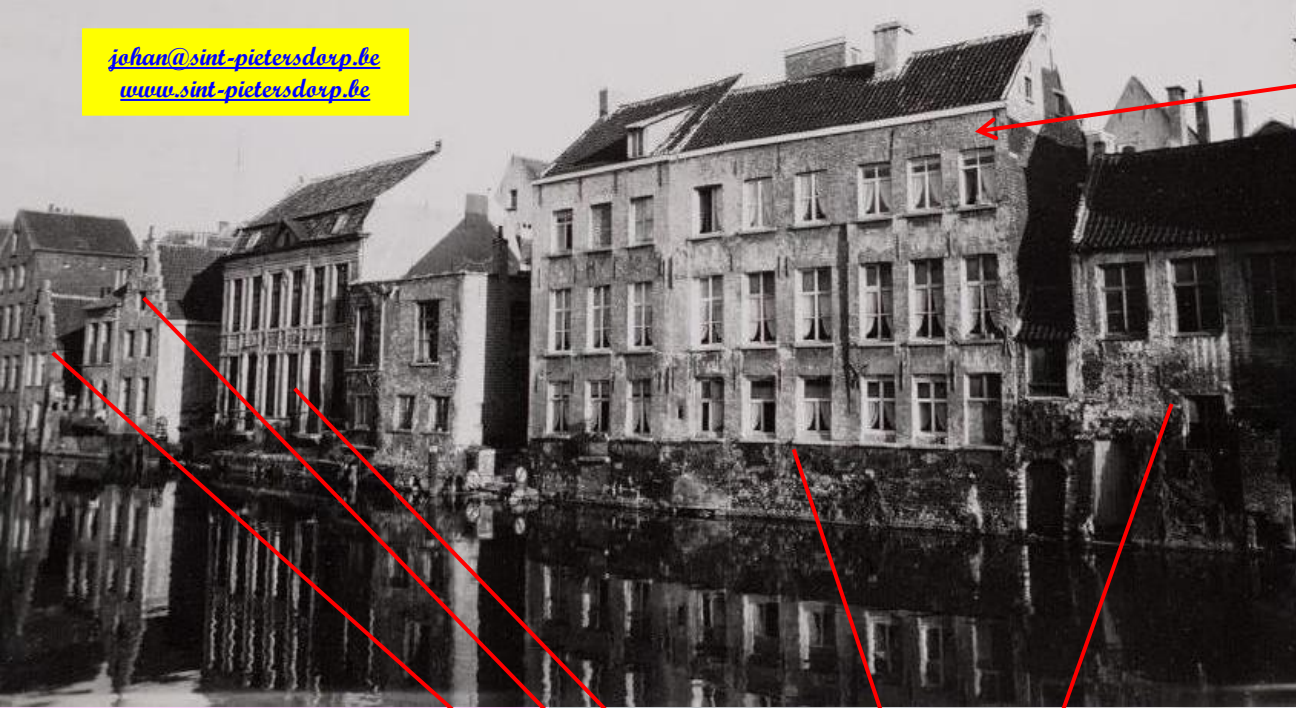
Het was nog de tijd dat er geen elektrische frigo's waren. Men verkocht nog ijs uit de ijskelder.

Op de Groentenmarkt stond het **gildehuis van de visverkopers** recht t.o.v. het Vleeshuis. Later werd de vismarkt overgebracht naar het Veerleplein. Het gildehuis werd geconfisqueerd in 1540 door onze Karel V zoals vele andere gildehuizen.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De achterkant van de Langemunt is enkel te zien vanaf de brug aan de Groentenmarkt of de Kraanlei.

Het was zo'n millimeterwerk om deze brug door de straten van Gent te slepen. 60 wagens dienden weggesleept!!! Op de Korte Munt zou men 2 millimeter over moeten hebben gehad aan een smeedijzeren balkon van een huis. Deze werd weggeslepen en daarna terug zorgvuldig hersteld.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Groentemarkt en 't Vleeshuis met de Vleeshuisbrug geschilderd vanaf de Kraanlei in 1860. Tot in 1754 was de brug in steen opgetrokken. Daarna houten en later ijzeren bruggen. De Vleeshuisbrug kreeg in de loop der eeuwen menige namen. In 1274 sprak men van 's Gravenbrug, in 1659 van Kraanbrug, in 1794 van Vleeshouwers – Beenhouwers Vleeshuisbrug. In 1754 werd deze vervangen door een logge, smallere houten draaibrug, verbeterd in 1801 en 1876. In 1986-1988 werden 4 bruggen over de Leie vernieuwd. Deze brug was de laatste (boven)

Naast het Groot Vleeshuis n° 3

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Zicht op de vleesverkoop in de 16^e eeuw

Nieuwjaarswensen van de Nachtwakers

Zicht op de Hooiaard (vooraan) en de Pensmarkt (rechts) grenzend aan de Groentenmarkt, met de in 1904-1911 door Ernest Van Hamme ontpleisterde en gerestaureerde romaanse Kleine Spijker.

De benaming 'spijker' is afgeleid van het Latijnse spicarium wat zoveel betekent als een plaats waar spicae (aren) worden opgeborgen.

Deze Spijker is het oudste burgerlijk gebouw van Gent "alwaer het graen der stad in bewaernis werd geleyd". Het privilege van het stapelrecht hield in dat alle schepen, beladen met graan, die Gent doorkruisten op weg naar hun bestemming of Gent zelf als eindpunt hadden, verplicht werden een kwart van hun vracht af te staan en te laten stapelen.

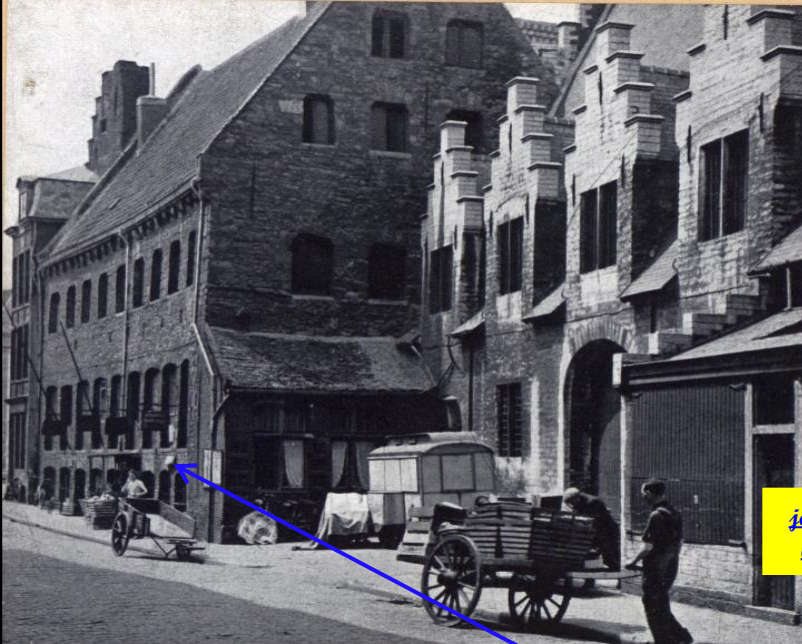
Eenmaal een vierde van de scheepslading was afgemeten (door de korenmeeters) en gelost (door de pijnders) mocht de schipper doorvaren of zijn resterende vracht in de stad verkopen. Dit alles werd gecontroleerd door de Stapelheren.

Het "onvrij" koren bleef 8 tot 14 dagen op één van de talrijke zolders liggen. Nadien werd het gedurende 8 dagen te koop aangeboden aan de handelaars van de stad. Nadien kregen de andere inwoners de kans om het vrijgegeven graan op de Korenmarkt aan te kopen. In 1566 waren er ongeveer 224 woningen waar graan werd opgestapeld, dit is zeer veel omdat alles naar de korenmarkt moet worden gebracht.

De Hooiaard

ontleent zijn naam aan "aert of aarden aanlegplaats waar schepen hooi losten. In de 18^e eeuw spreekt men ook van Koeyaerd omdat er daar iedere dinsdag veemarkt werd gehouden. "Gras" ("hooi") vind je verder in de benaming Grasbrug en Graslei. Het woord Hoyaert komt reeds voor in stadsrekeningen van 1725.

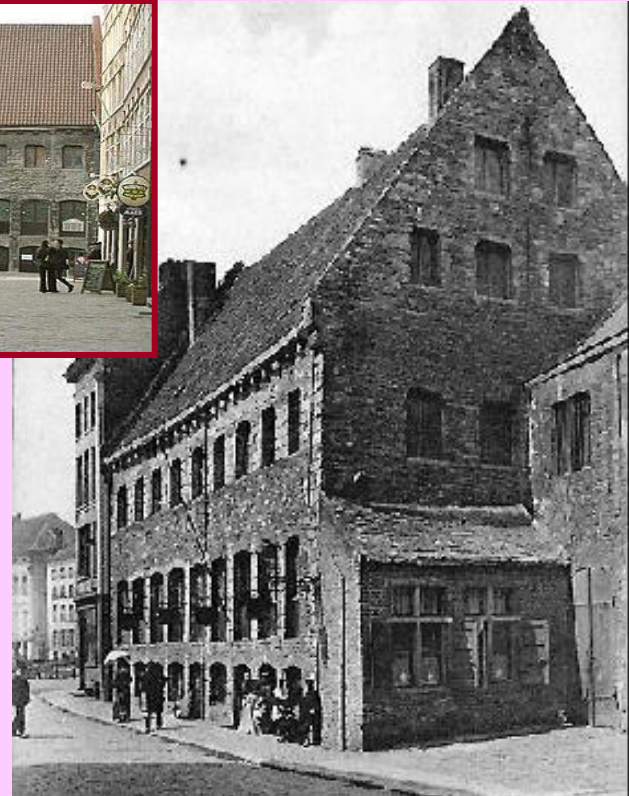
Het Groot Vleeshuis. Nadat het Ministerie het huurcontract met de Posterijen had opgezegd in 1920 **werd het vleeshuis een markt voor fruit en groenten**. In de jaren '60 werd het gebouw gedeeltelijk tot autoparking en vishandel omgevormd met ingang aan de brug. En in de jaren '70 kreeg het vleeshuis de functie van polyvalente ruimte. De visverkoop bleef behouden. In 1996 werd een vierde van het Groot Vleeshuisdak gerestaureerd. In deze ruimte van 193 m² werd het vloerniveau met 60 cm verlaagd, naar het oorspronkelijke middeleeuwse peil. In 2000 sloot de Economische Raad voor Oost-Vlaanderen een overeenkomst af met de stad Gent voor het gebruik van het Groot Vleeshuis als **permanent promotiecentrum voor Oost-Vlaamse streekproducten**. Daarvoor werd in het beschermde monument in 2001 een glazen paviljoen met waterdichte afdekking gebouwd.

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

57. GAND — Place du Foïn — Grenier public - Commencement du XIIIe siècle

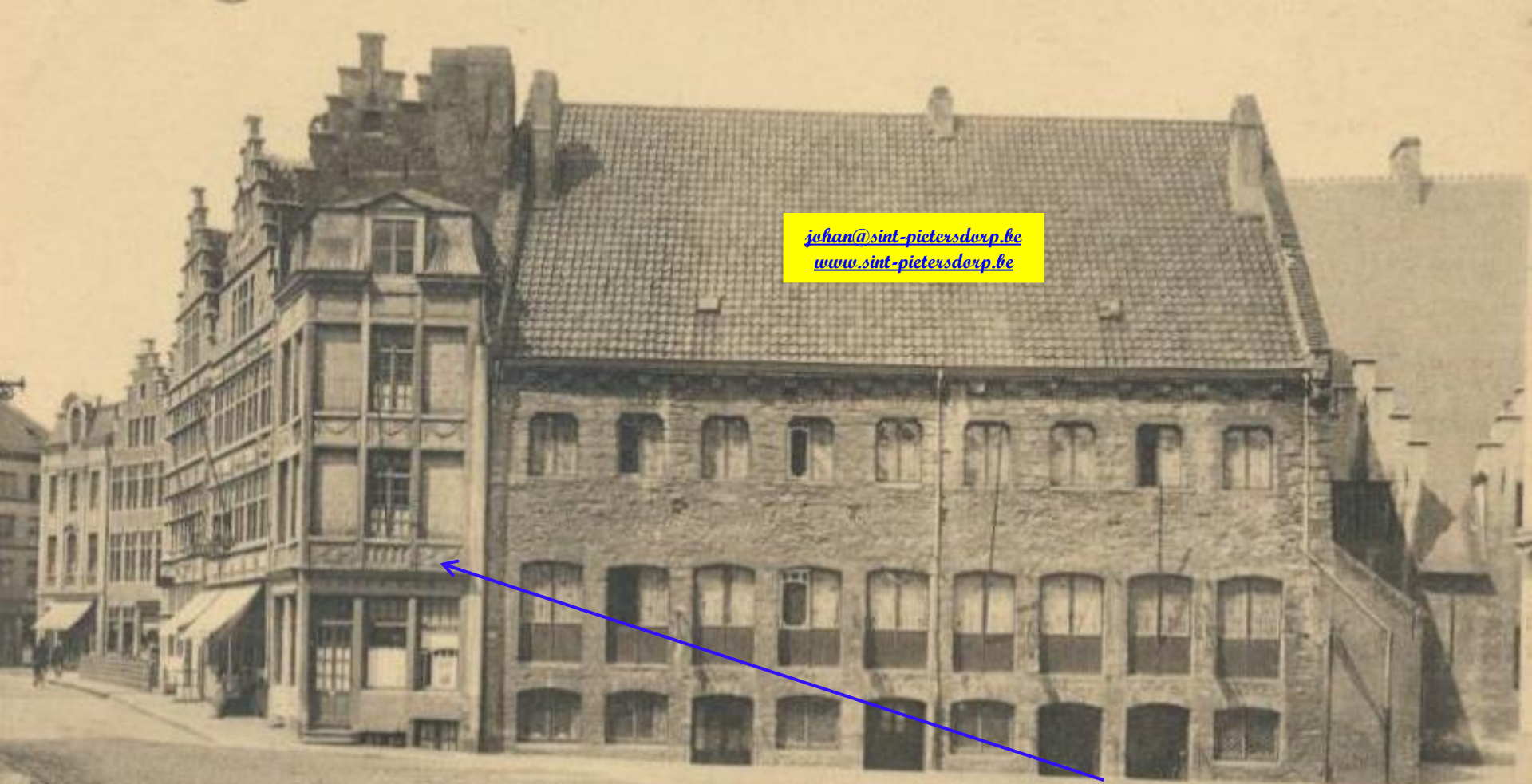
De **Spijker** aan het "Groot Vleeshuis"

Zicht op de Hooiaard met de nog niet gerestaureerde Spijker. In 1904 zou het gebouw in zijn oorspronkelijke middeleeuwse staat hersteld worden.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De oudste vermelding van deze Graanspijker werd teruggevonden in een oorkonde van het godshuis Sint-Jan en Sint-Paulus uit 1396. Dit Gasthuis ter Lazarije was gesticht omstreeks 1146 en bezat het lepelrecht. Hierdoor kreeg de daar gevestigde congregatie van iedere zak graan die er gestapeld werd 3 koperen lepels per mud (1 mud= 633 à 643 liter) toegewezen. Daarnaast bezat de leprozerie ook het **strekelrecht**: al wat van de gevulde maat bij het effenstrijken met de strekel of strijkstok afviel, **kwam ten goede aan het Gasthuis**. Deze congregatie zette zich in voor het verzorgen van de zieken en het begraven van de doden. Vanaf de 18^e eeuw waren er vier estaminets broederlijk naast mekaar gevestigd in de oude Spijker. In 1904 waren dat: In de stad Leuven, In het Engelsch Paard, In de Pensienmarkt en 't Gouden Mandeke. Voordien was er een dakkapel boven het derde raam links. Zoals talrijke straten in Gent ontleent de Hooiaard haar naam aan de vroegere functie: aanlegplaats of aard op de Leie, waar het hooi werd aangebracht en verkocht.

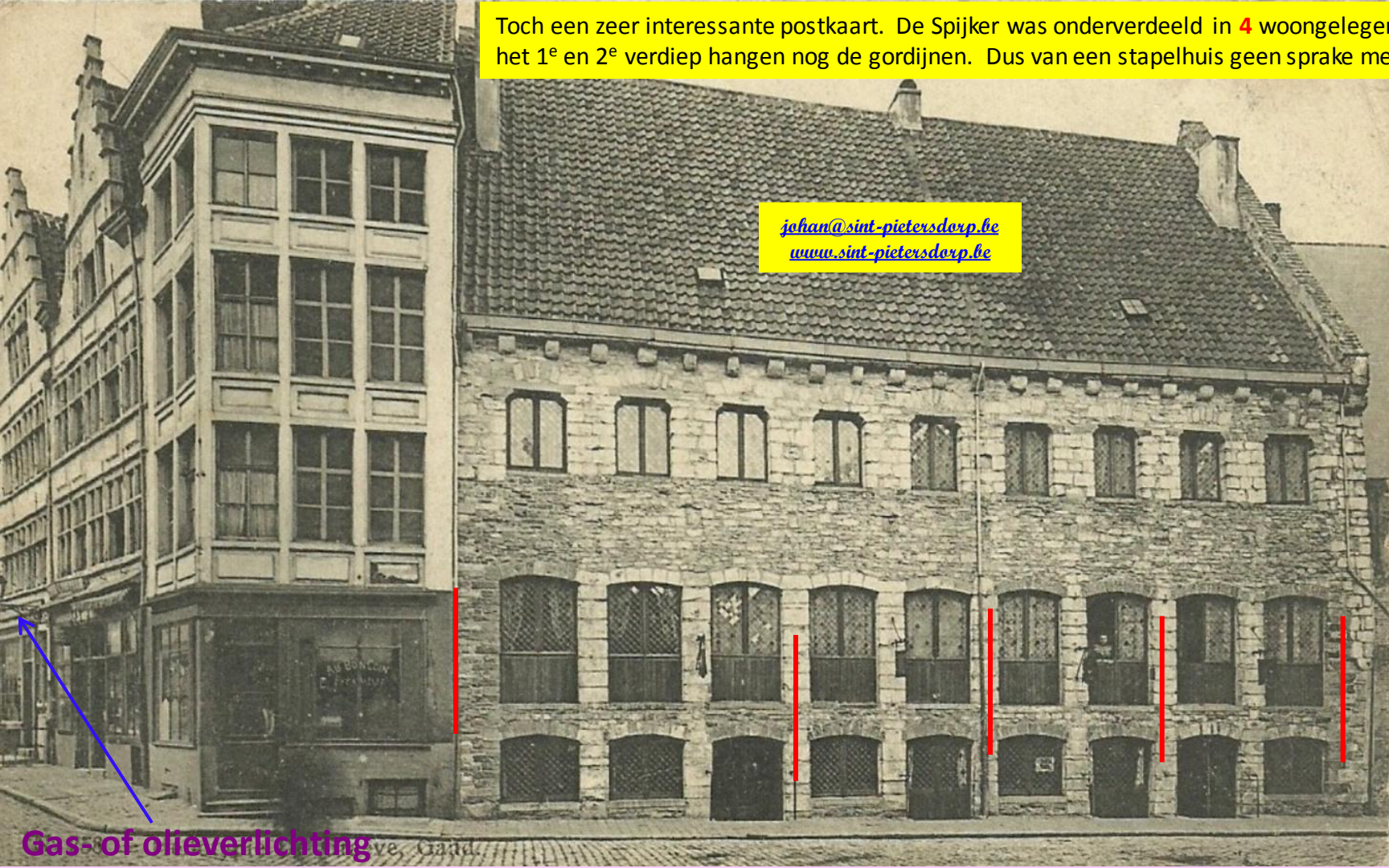

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

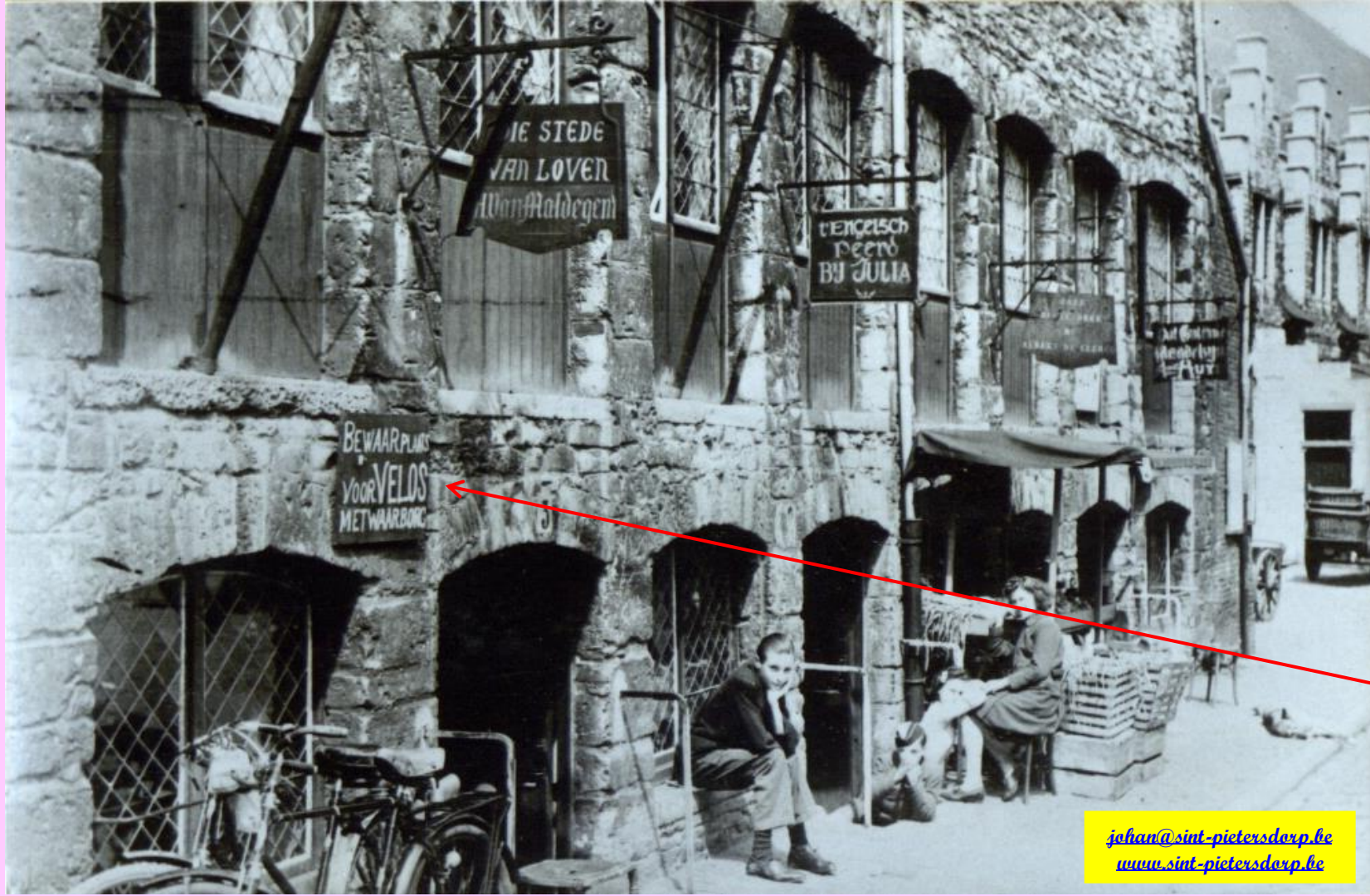
Deze afbeelding is veel ouder dan de volgende. Bekijk het hoekhuis en het **versierde plakwerk** onder de vensters. Rechts waren het toen ook al woningen. Ook werd er een gas- of olieverlichting geplaatst.

Toch een zeer interessante postkaart. De Spijker was onderverdeeld in 4 woongelegheden. Op het 1^e en 2^e verdiep hangen nog de gordijnen. Dus van een stapelhuis geen sprake meer.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gas- of olieverlichting

De
Hooiaard
en opzij
het
Vleeshuis
in de jaren
twintig

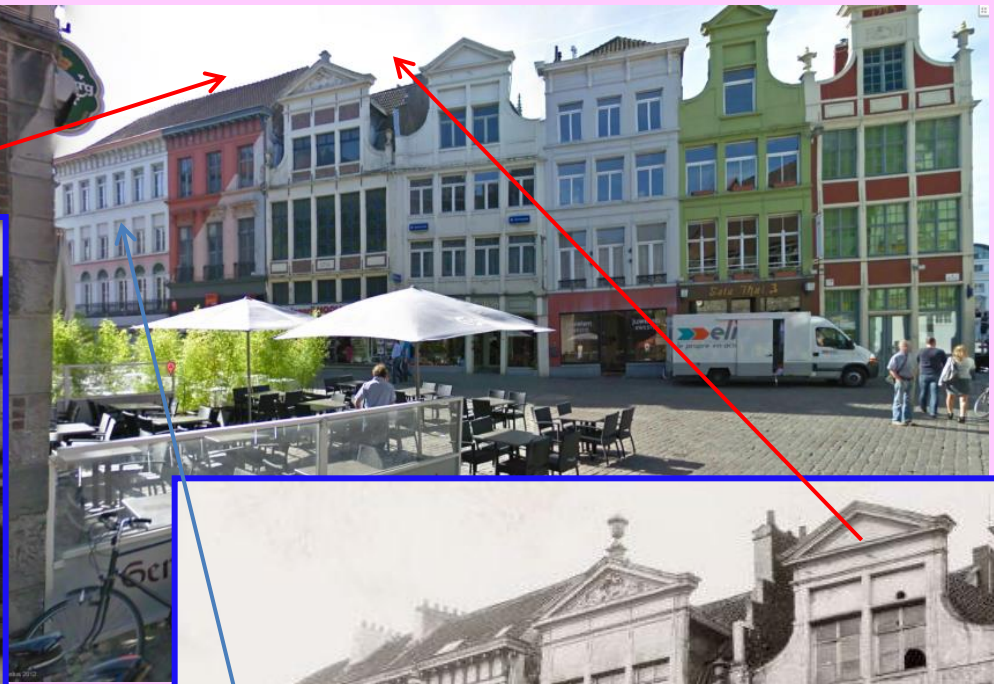
Kijk, zolang
geleden was
fietsdiefstal
ook al een
plaag, reeds
verschillende
foto's gezien
waar men
men **oppaste**
op fietsen.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

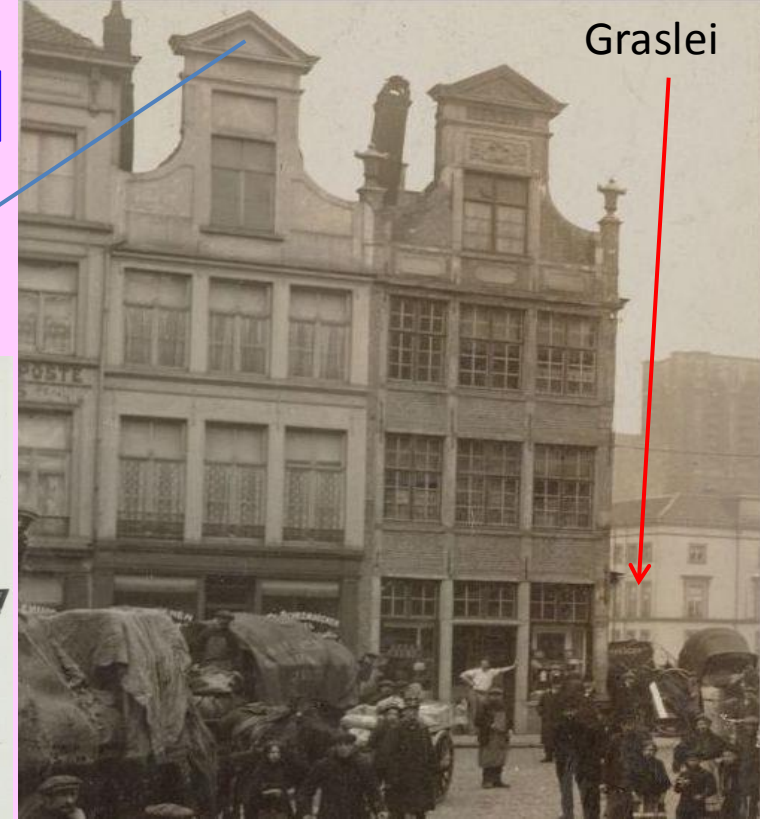
Hooiaard

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Hooiaard

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het stadsbestuur heeft nu ook de broodwinning afgenomen van mensen die de toeristen door Gent in vervoering wilden brengen. Het paard werd altijd gebruikt door de mens voor allerlei zaken. Denk aan de boer, de koetsiers, ... **echt te veel voor op te noemen**. Nu is het paard **gedegradeerd of opgehemeld** voor wedstrijden, waar veel geld wordt gegeven voor de goeie **genen**. **Foet stadsbestuur**. Ik heb liever een paardenstront te zien liggen dan vuiligheid die altijd op straat terecht komt. Kom even kijken 's morgens in de Overpoortstraat. Zingt Willem Vermandere niet iets **nog nuttig voor de mussen daarover**? Waar gaan we naar toe met **Groen**?

Hooiaard

Tot de jaren zeventig
kon je nog benzine
tanken in het centrum!
En nu? Ik zou het niet
meer weten.

joelan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1957

Naar de Groentenmarkt

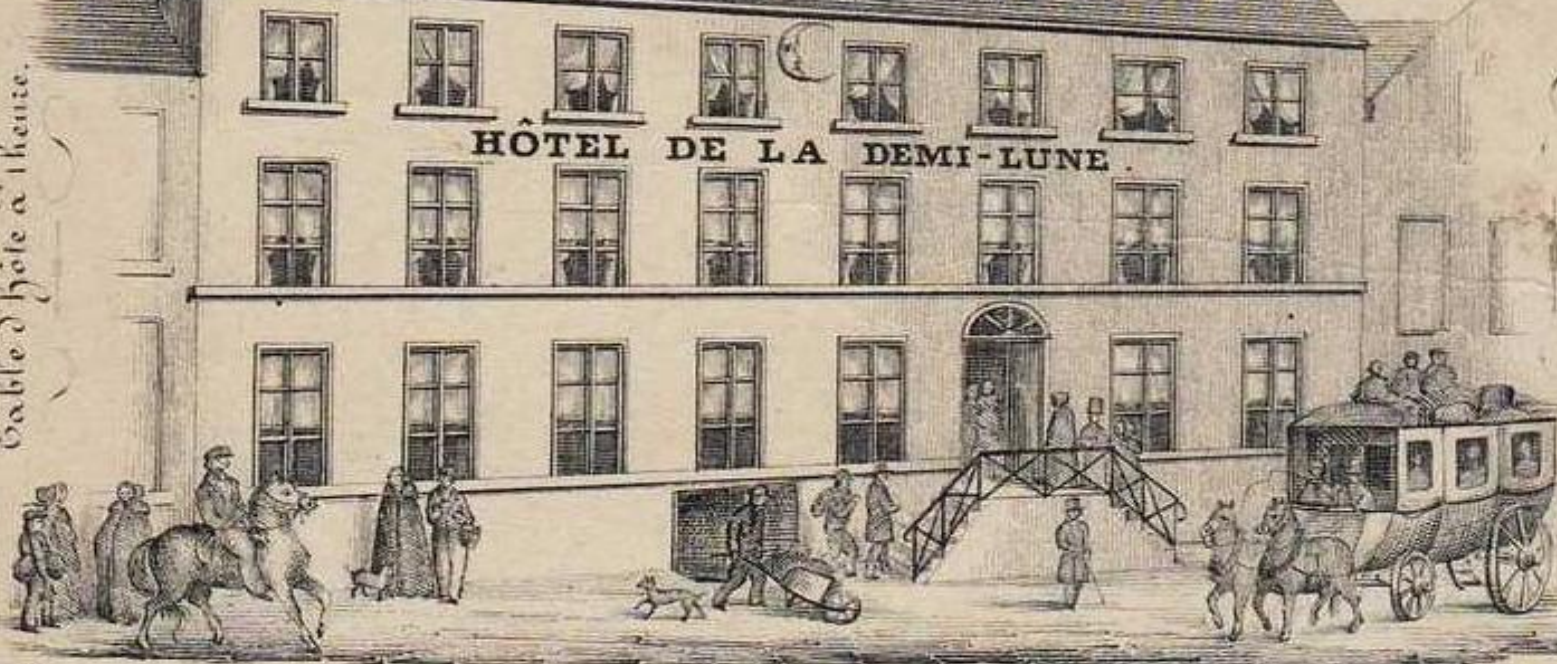
Naar de auto's te zien zijn deze van
eind de jaren vijftig begin zestig

Een hotel aan de Hooiaard

LOGEMENT
à Pied et à Cheval.
Table d'hôte à l'heure.

DILIGENCES
avec
Sofa et
à l'heure.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

HÔTEL DE LA DEMI-LUNE.
LENOIR - VAN LANGENTHOVE,
Place aux Foins, dite (Hooyaert) près le Marché aux Grains,
GANTO.

Geef www.sint-pietersdorp.be door aan vrienden met [E23](#) erbij zodat zij onmiddellijk hun keuze kunnen maken. Je gaat er hen en ook ons plezier mee doen!

Einde A13.
Zie verder
Langemunt
en
Onderstraat
op [A14](#)

